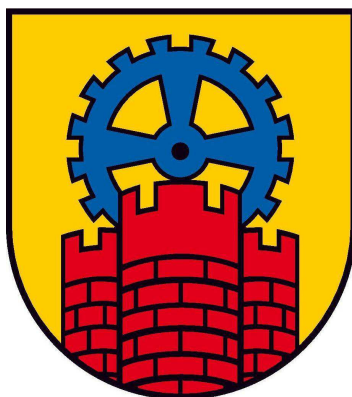

Przedsiębiorstwo Usługowe "GEOGRAF"
41-303 Dąbrowa Górnicza, Al. Piłsudskiego 30/34

tel. 785 917 969 www.pugeograf.pl geograf10@poczta.onet.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w
Zabrzu – 1 etap

Autorzy: dr Jerzy Wach
mgr Monika Wach

Dąbrowa Górnicza, marzec 2022 r.

Spis treści

1. WSTĘP.	4
2. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
2.1. Zawartość projektowanego dokumentu	5
2.2. Cele projektowanego dokumentu	7
2.3. Powiązania z innymi dokumentami	12
2.4. Przeznaczenie terenów	13
2.5. Ustalenia ogólne zawarte w projektowanym dokumencie	14
3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIA, ANALIZY I OCENY)	20
3.1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	20
3.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	29
3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.	34
3.4. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	36
3.5. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz na środowisko	39
4. ROZWIĄZANIA OCHRONNE PRZYJĘTE W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.	46
4.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	46
4.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie	50
5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	51
6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	52
7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	53
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	54

9. MATERIAŁY ARCHIWALNE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	56
10. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU . . .	61

Załącznik 1. Elementy środowiska przyrodniczego warunkujące kierunki
zagospodarowania przestrzennego – Miasto Zabrze, część południowa i
wschodnia Osiedla Słoneczna Dolina

Oświadczenie wykonawcy

1. WSTĘP

Podstawą prawną opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (art. 20 ust. 1) (t.j. Dz.U.2022.0.503) oraz ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz.U.2021.0.1372). W oparciu o powyższe ustawy Rada Miasta Zabrze podjęła w dniu 05.06.2017 r. stosowną uchwałę *o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu – 1 etap*.

Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu – 1 etap” jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373).

Niniejszą prognozę wykonano na zlecenie Urzędu Miasta Zabrze dla potrzeb projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze.

Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem z dnia 07.06.2018 r. (znak: WOOŚ.411.97.2018.PB) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gliwicach pismem z dnia 18.06.2018 r. (znak: NS/ZNS-Z-522-25(1)/18).

W opracowaniu na początku rozdziałów i podrozdziałów przytoczono dosłowne brzmienie właściwego fragmentu ustawy, do którego odnosi się tekst zawarty w danym rozdziale.

2. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Zawartość projektowanego dokumentu

Jak już podano we wstępie, opracowywana prognoza odnosi się do projektu Planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone w południowej i wschodniej części Osiedla Słoneczna Dolina między ulicami Korfantego, Mielżyńskiego i Jowisza.

Projekt Planu obejmuje:

- 1) treść uchwały – tekst planu;
- 2) załącznik nr 1 - rysunek planu w skali 1 : 1000;
- 3) załącznik nr 2 - Rozstrzygnięcie Rady Miasta dotyczące sposobu rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu niniejszego planu w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu.
- 4) załącznik nr 3 - Rozstrzygnięcie Rady Miasta dotyczące sposobu realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasad ich finansowania zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 5) załącznik nr 4 – Zbiory danych przestrzennych – miejscowe plany rewitalizacji.

W treści uchwały zawarto słowniczek pojęć użytych w uchwale.

Przedmiotem ustaleń projektu Planu są:

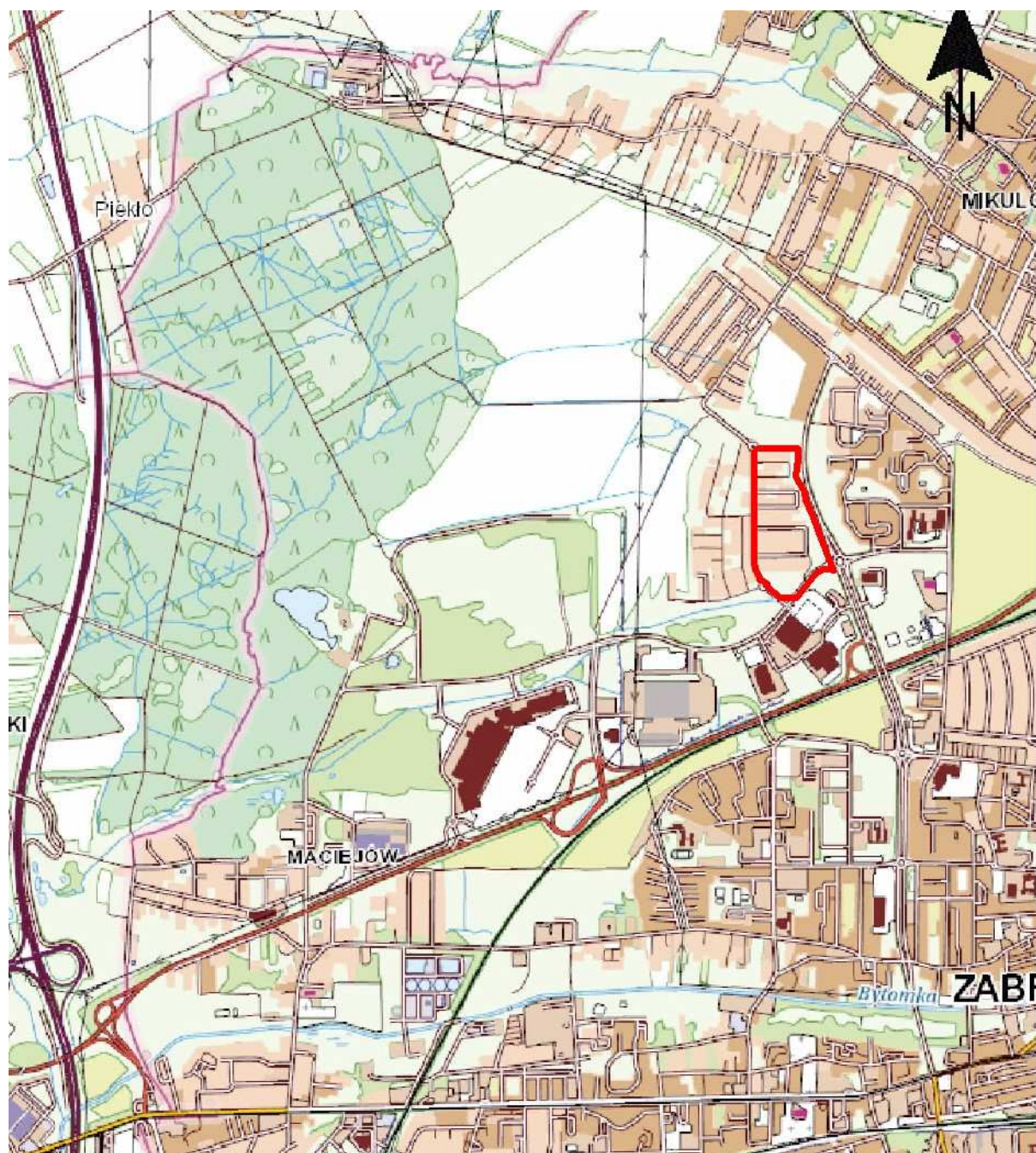
- 1) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 2) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- 3) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 4) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 5) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki gęstości zabudowy;
- 6) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie;
- 7) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości;
- 8) warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- 9) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 10) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 11) ustalenia szczegółowe dotyczące przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania;

W podrozdziałach 2.4 i 2.5 podano w sposób skrótowy nowe przeznaczenie terenów zaproponowane w projekcie Planu oraz ustalenia dotyczące zasad funkcjonowania obszaru.

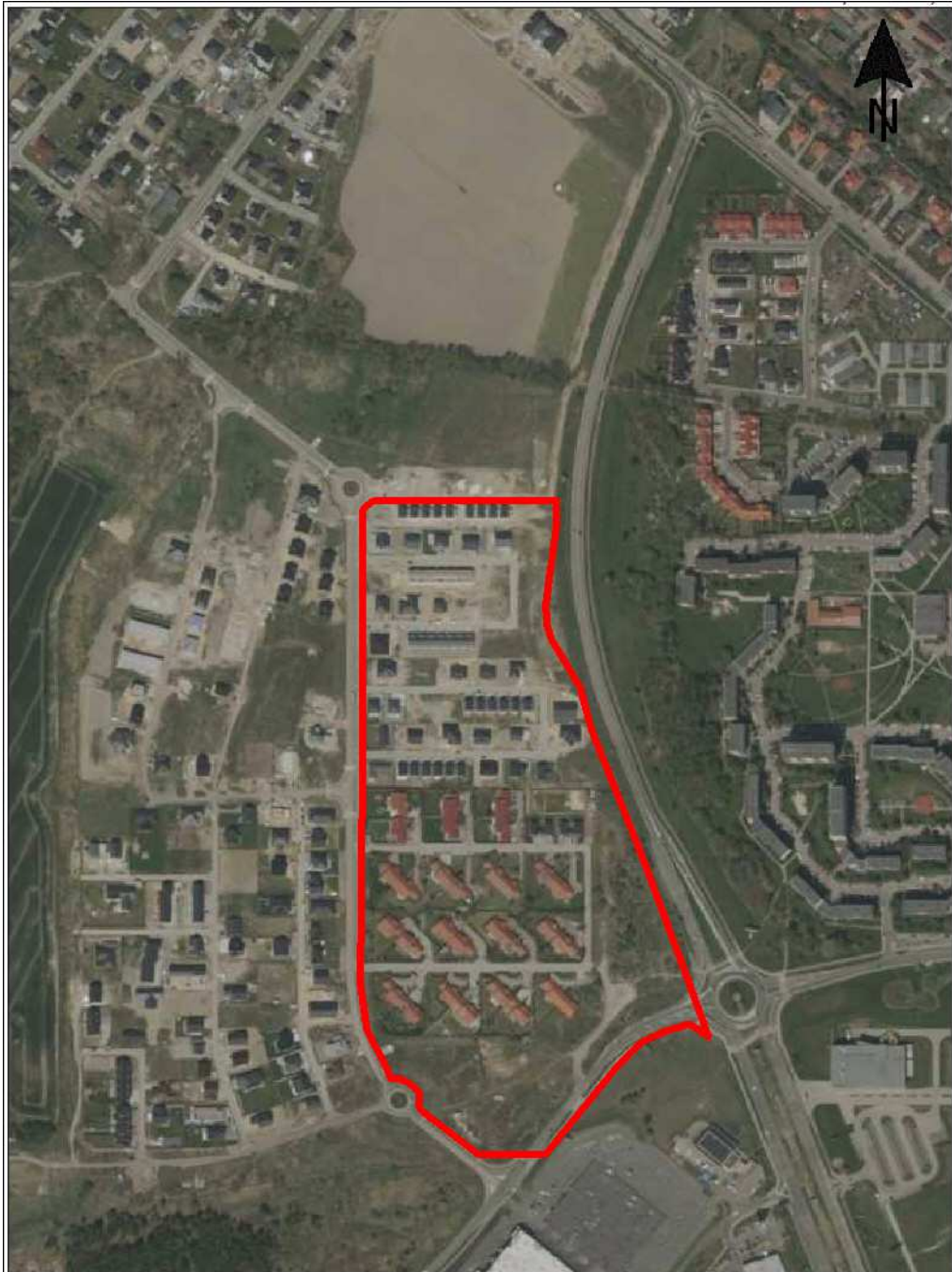
2.2. Cele projektowanego dokumentu

Rozwój zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze związany jest z szeregiem uwarunkowań wynikających zarówno ze stanu istniejącego przedmiotowego terenu, polityki przestrzennej zawartej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta jak również stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Istotny wpływ na zmiany zagospodarowania przestrzennego Miasta wywierało do niedawna górnictwo węgla kamiennego, a po zaniechaniu wydobycia węgla na znacznym obszarze Miasta, konieczność uporządkowania i zagospodarowania terenów pogórnich i przemysłowych. Znaczącym elementem jest także budowa autostradowych szlaków komunikacyjnych w sąsiedztwie Zabrze oraz dynamicznie zachodzące zmiany związane ze zmianą struktury gospodarczej Zabrze. Powyższe czynniki znajdują swoje odzwierciedlenie w tworzonych obecnie projektach planów zagospodarowania przestrzennego Miasta, w tym także w przedmiotowym projekcie planu dla dzielnicy Kopernika – Osiedle Słoneczna Dolina, gdzie przewiduje się przeznaczenie znacznych powierzchni pod zabudowę mieszkaniową (w tym istniejącą) zarówno jednorodziną jak i różnych form zabudowy wielorodzinnej lub mieszanej (rezerwa terenów) z możliwością realizacji usług nieuciążliwych o charakterze lokalnym. Istniejące już duże powierzchnie terenów mieszkaniowych zostały znacznie powiększone. Niewielką stosunkowo część obszaru przeznaczono pod zabudowę usługową nieuciążliwą dla realizacji usług związanych z zabezpieczeniem bieżących potrzeb lokalnej społeczności.

Opracowywany obszar należy do obszarów postępującego w ostatnim okresie znaczącego zainwestowania o bardzo zróżnicowanych funkcjach. Wynika to z położenia obszaru w sąsiedztwie jednego z głównych ciągów komunikacyjnych Zabrze, jakim jest Al. Nowaka-Jeziorańskiego.

Rys. 1. Otoczenie obszaru objętego projektem MPZP na mapie topograficznej.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://maps.google.pl>

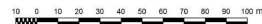
Rys. 2. Otoczenie obszaru objętego projektem MPZP na ortofotomapie.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://geoportal.gov.pl>

PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI POŁUDNIOWEJ I WSCHODNIEJ OSIEDLA SŁONECZNA DOLINA W ZABRZU
- 1 ETAP

ZALĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY RADY MIASTA ZABRZE
NR Z DNIA ROKU

skala 1 : 1 000

LEGENDA DO PLANU MIEJSCOWEGO

OZNACZENIA GRAFICZNE USTALEŃ

LINE REGULACYJNE
- linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu
- nieprzekraczalna linia zabudowy

PRZEZNACZENIE TERENÓW

MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
MM - tereny zabudowy mieszkaniowej mieszanej
Z - tereny zieleni innej
KDW - tereny dróg publicznych - droga zbiorcza
KDW - tereny dróg publicznych - droga wewnętrzna
KDR - tereny dróg niepublicznych - droga wewnętrzna pieszo-rowerowa

PROJEKTOWANA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- kanalizacja sanitarna
- kanalizacja deszczowa
- sieć wodociągowa

OZNACZENIA GRAFICZNE INFORMACYJNE

ISTNIEJĄCA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- kanalizacja sanitarna
- kanalizacja deszczowa
- sieć wodociągowa
- sieć gazowa - średniego ciśnienia
- sieć gazowa - podwyższonego średniego ciśnienia
- kablowa linia elektroenergetyczna - 20 kV

STREFY

SGS-1 - strefa kontrolowana wzrostu gęstości zabudowy
SGS-2 - strefa kontrolowana wzrostu gęstości zabudowy

OBSZARY INNE

obszar zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 "Zbiornik Gliwice" - obejmujący cały obszar planu

OZNACZENIA INNE (oznaczenia podkładu mapowego)

2233 - granica działek ewidencyjnych z numeracją
- obrys budynków
- krawędzie jezdni
- osie ulic

ul. Jowisza - nazwy ulic

+12 - numeracja adresowa budynków

+ skłapy

+ krzywe sekcji mapy

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ZABRZE
ZALĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR XXII/2611
RADY MIEJSTWA W ZABRZU
Z DNIA 4 LIPCA 2011R

LEGENDA DO WYRYSU ZE STUDIUM

OZNACZENIA:

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

- granica planu - 1 etap

URZĄD MIEJSKI W ZABRZU
BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Rys. 3. Rysunek projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie MPZP (rys. 3) wyraźnie oddzielono liniami rozgraniczającymi tereny o różnych funkcjach, tworząc wyraźne sektory funkcjonalne o podobnym przeznaczeniu.

Celem opracowanego projektu Planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i warunków zagospodarowania dla terenów wskazanych w wyżej wymienionej uchwale. Projekt planu obejmuje teren o powierzchni łącznej 12,27 ha. Teren ten zamierza się przeznaczyć pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z niewielkim fragmentem zabudowy mieszanej i usługowej oraz niezbędną infrastrukturą komunikacyjną i techniczną.

2.3. Powiązania z innymi dokumentami

Projekt Planu opracowany został w powiązaniu z:

- 1) Prognozą oddziaływania projektu Planu na środowisko;
- 2) Opracowaniem ekofizjograficznym Miasta Zabrze z 2021 r.
- 3) Uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. *w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze.*
- 4) Uchwałą Nr XLII/474/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 5 czerwca 2017 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu”.*

2.4. Przeznaczenie terenów

Przedstawiony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego proponuje nowe przeznaczenie dla terenów objętych granicą opracowania, dla których przyjęte dotychczasowymi uchwałami Rady Miasta ustalenia uległy dezaktualizacji. Szczegółowy opis znajduje się w projekcie uchwały. Poniżej podano w sposób skrócony poszczególne wydzielania terenów:

- MN(1-11, 13-15, 18) przeznaczenie podstawowe:** tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzone, zieleń izolacyjna, infrastruktura techniczna, infrastruktura komunikacyjna;
- MM(12) przeznaczenie podstawowe:** tereny zabudowy mieszkaniowej mieszanej;
przeznaczenie uzupełniające: usługi towarzyszące wbudowane w zabudowę wielorodzinną/jednorodziną, zieleń urządzone, zieleń izolacyjna, infrastruktura techniczna, infrastruktura komunikacyjna;
- Z(16, 17) przeznaczenie podstawowe:** tereny zieleni innej;
przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna;
- KDZ(01) przeznaczenie podstawowe:** infrastruktura komunikacyjna – droga zbiorcza;
przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna;
- KDW(01-08) przeznaczenie podstawowe:** infrastruktura komunikacyjna - drogi wewnętrzne;
przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna.
- KDR(01) przeznaczenie podstawowe:** infrastruktura komunikacyjna - drogi wewnętrzne – droga pieszo-rowerowa z dopuszczeniem służebności przejazdu;
przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna.

2.5. Ustalenia ogólne zawarte w projektowanym dokumencie

W celu ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i zapewnienia bezpieczeństwa ludzi w projekcie Planu zawarto następujące ustalenia sformułowane w postaci zasad zagospodarowania terenu:

A. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

1. Dla terenów **MN** ustalono realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej i/lub bliźniaczej, i/lub szeregowej.
2. Dla terenów **MM** ustalono realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i/lub jednorodzinnej w formie zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej i/lub bliźniaczej, i/lub zbliźnianej, i/lub szeregowej.
3. Dla terenów **MN** i **MM** wprowadzono zakaz realizacji podłogi kondygnacji parteru wyżej niż 1,2 m nad poziomem terenu.
4. Dla terenów **MN** i **MM** dopuszczono lokalizację obiektów budowlanych o funkcji garażowej, gospodarczej i rekreacyjnej jako obiektów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej.
5. Dla terenów **MN** i **MM** ustalono nakaz stosowania materiałów elewacyjnych w postaci cegły klinkierowej, tynków lub innych materiałów naturalnych; pokryć dachowych w postaci dachówki ceramicznej, betonowej, blaszanej lub gontu bitumicznego.
6. Dla terenów **MM** i **MN** ustalono nakaz stosowania kolorystyki elewacji w stonowanych odcieniach beżu, grafitu, bieli lub szarości; pokryć dachowych w odcieniach czerwieni, brązu, grafitu lub czerni.
7. Dla terenów **Z** nakaz kształtowania zieleni w oparciu o zielenią niską.
8. Dla terenów **KDZ** i **KDW** dopuszczono lokalizację obiektów małej architektury.

B. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

1. W zakresie **ogólnym**:
 - a) dla terenów **MN**, **MM** zakaz prowadzenia działalności powodujących ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń;

- b) dla terenów **MM**, **MN** i **Z** nakaz prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z zasadami przyjętymi w gminie oraz przepisami szczegółowymi.

2. W zakresie ochrony **wód i gruntu**:

- a) zakaz odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych, bez oczyszczenia do cieków i do gruntu;
- b) nakaz stosowania rozdzielczego systemu kanalizacji deszczowej i sanitarnej.

3. W zakresie ochrony **elementów przyrodniczych**:

- a) na obszarze objętym planem nie występują chronione elementy przyrodnicze.

4. W zakresie ochrony przed **hałasem, wibracjami i promieniowaniem elektromagnetycznym**:

- a) na terenach **MN** i **MM** obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, tj. odpowiednio 50 dB w porze dziennej i 40 dB w porze nocnej.

5. W zakresie ochrony **krajobrazu i wartości przyrodniczych**:

- a) dla utrzymania właściwej estetyki krajobrazu na terenach **MM**, **MN** dopuszczono zieleń izolacyjną i urządzoną a na terenach komunikacyjnych stosowanie zieleni niskiej.

C. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

- 1. W obrębie analizowanego obszaru nie występują objęte ochroną obiekty zabytkowe.

D. Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych:

- 1. Ustalono, iż przestrzeń publiczną stanowią wydzielone i niewydzielone liniami rozgraniczającymi:
 - a) drogi publiczne;
 - b) tereny zieleni innej (**Z**);
 - c) ogólnodostępne place i miejsca postojowe.
- 2. Zasady kształtowania i użytkowania przestrzeni publicznej:
 - a) zakaz budowy ogrodzeń w ramach jednej przestrzeni publicznej za wyjątkiem ogólnodostępnych placów i miejsc postojowych;
 - b) nakaz przestrzegania zasady zapewnienia dostępności w korzystaniu z przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych;

- c) ustalono konieczność zapewnienia dostępności dla pojazdów ochrony przeciwpożarowej, pogotowia medycznego oraz pojazdów obsługujących (w tym służb komunalnych) niezbędnych dla właściwego funkcjonowania obiektów i urzędzeń.
- d) nakaz lokalizacji niezbędnych obiektów i urządzeń technicznych w sposób nie ograniczający możliwości użytkowania terenów;
- e) dopuszczono lokalizowanie obiektów budowlanych (technicznych) inwestycji celu publicznego na działkach nie spełniających wymogów określonych w punktach „powierzchnia zabudowy” określających dopuszczalną powierzchnię zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną i intensywność zabudowy działki oraz w punkcie opisującym geometrię dachów;
- f) dopuszczono umieszczanie zieleni wysokiej i niskiej tworzącej wnętrza urbanistyczne;
- g) dopuszczono stosowanie zieleni niskiej i/lub wysokiej jako elementu oznaczenia granicy nieruchomości lub różnych sposobów użytkowania terenów;
- h) tereny wyznaczone w planie pod infrastrukturę komunikacyjną oraz tereny zieleni innej (**Z**) mogą być przeznaczone dla realizacji inwestycji celu publicznego;
- i) sieci infrastruktury technicznej i obiekty budowlane związane z sieciami są inwestycjami celu publicznego.

E. Zasady określenia parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy

1. Określono wskaźniki zainwestowania działek:
 - a) dla terenu **MM** – 50%;
 - b) dla terenu **MN** – 40%.
2. Określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:
 - a) dla terenu **MN, MM** – 30%.

F. Zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości:

1. Wprowadzono szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości dla poszczególnych terenów.

G. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz zasady obsługi:

1. Dla wszystkich jednostek planu ustalono sposób skomunikowania z układem dróg publicznych.
2. Określono także szczegółowe zasady co do ilości i rozmieszczenia miejsc postojowych.

H. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

1. Ustala się następujące zasady **zaopatrzenia w wodę:**

- a) zapewnienie dostępu do wody w oparciu o zbiorowe zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia;
- b) zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej;
- c) prowadzenie sieci wodociągowych w liniach rozgraniczających dróg, terenów zieleni innej oraz w szczególnych wypadkach w pozostałych jednostkach funkcjonalnych planu;
- d) nakaz lokalizacji hydrantów do intensywnego czerpania wody do celów przeciwpożarowych w liniach rozgraniczających dróg oraz terenów zieleni innej w ilości wymaganej do celów pożarowych dla jednostek osadniczych.

2. Ustala się następujące zasady odprowadzenia **ścieków sanitarnych i deszczowych:**

- a) zapewnienie dostępu do kanalizacji w oparciu o zbiorowe odprowadzenie ścieków;
- b) nakaz stosowania rozdzielczego systemu kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
- c) prowadzenie sieci kanalizacyjnych w liniach rozgraniczających dróg, terenów zieleni innej oraz w szczególnych przypadkach w pozostałych jednostkach funkcjonalnych planu;
- d) dopuszczono, na terenach gdzie docelowo przewidziana jest realizacja kanalizacji sanitarnej, w okresie przejściowym, do czasu jej realizacji, wyposażenie budownictwa w osadniki do gromadzenia ścieków bytowo-gospodarczych (szamba);
- e) zakaz odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych, bez oczyszczenia do cieków i do gruntu;
- f) dopuszcza się pozyskiwanie i gromadzenie wód opadowych dla celów gospodarczych.

3. Ustala się następujące zasady **zaopatrzenia w energię elektryczną:**

- a) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącego systemu energetycznego lub z grupowych źródeł energii elektrycznej lub indywidualnych źródeł energii elektrycznej lub w połączeniu wyżej wymienionych źródeł energii elektrycznej;
 - b) dopuszczono budowę sieci wraz z niezbędną ilością stacji transformatorowych dla obsługi programu mieszkaniowo-usługowego przewidzianego do realizacji w planie;
 - c) ustalono lokalizację nowych stacji transformatorowych na całym obszarze planu, ze wskazaniem lokalizacji na terenach ogólnodostępnych (infrastruktury komunikacyjnej i zieleni innej);
 - d) ustalono prowadzenie sieci energetycznych w liniach rozgraniczających dróg, terenów zieleni innej oraz w szczególnych przypadkach w pozostałych jednostkach funkcjonalnych planu.
4. Ustala się następujące zasady **zaopatrzenia w gaz**:
- a) ustalono zaopatrzenie w gaz z systemu gazowniczego lub z indywidualnych źródeł (np. zbiorniki gazowe) lub w połączeniu wyżej wymienionych źródeł gazu;
 - b) ustalono prowadzenie sieci gazowniczych w liniach rozgraniczających dróg, terenów zieleni innej oraz w szczególnych przypadkach w pozostałych jednostkach funkcjonalnych planu.
5. Ustala się następujące zasady **zaopatrzenia w ciepło**:
- a) ustalono zaopatrzenie w ciepło z istniejącego miejskiego systemu ciepłowniczego lub z grupowych źródeł ciepła lub z indywidualnych źródeł ciepła lub w połączeniu wyżej wymienionych źródeł ciepła;
 - b) stosowanie indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych zgodnie z uchwałą nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7.04.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
 - c) ustalono prowadzenie sieci ciepłowniczych w liniach rozgraniczających dróg, terenów zieleni innej oraz w szczególnych przypadkach w pozostałych jednostkach funkcjonalnych planu.
6. Ustala się następujące zasady **obsługi telekomunikacyjnej**:
- a) ustalono prowadzenie sieci teletechnicznej w liniach rozgraniczających dróg, terenów zieleni innej oraz w szczególnych przypadkach w pozostałych jednostkach funkcjonalnych planu.

7. Ustala się następujące zasady **gospodarki odpadami**:

- a) dla terenów **MM**, **MN** i **Z** nakaz prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z zasadami przyjętymi w gminie oraz przepisami szczegółowymi.

I. Ustalenia dotyczące ograniczeń funkcjonalnych obszarów:

- 1. Wyznaczono dwie strefy kontrolowane wzdłuż gazociągów podwyższonego średniego ciśnienia (**SGS-1**, **SGS-2**), w których obowiązują wymogi określone przez przepisy odrębne.
- 2. Obszar planu w całości znajduje się w obrębie GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice”, dla którego w przyszłości zostanie ustanowiony obszar ochronny.

J. Zasady i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów:

- 1. Nie określono.

3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIA, ANALIZY I OCENY)

3.1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

a) istniejący stan i funkcjonowanie środowiska

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Fundament geologiczny analizowanego terenu stanowią utwory karbońskie, w których uformowana została tzw. niecka bytomska. Jest to synklinalne zapadlisko karbońskie wypełnione utworami triasowymi. Oś niecki przebiega od strony Miechowic wzdłuż długiego dopływu Potoku Mikulczyckiego. Na analizowanym obszarze występuje zachodni skraj niecki; osady karbonu produktywnego nie występują tutaj na powierzchni ani bezpośrednio pod osadami czwartorzędowymi. W obrębie opisywanego obszaru w podłożu osadów czwartorzędowych występują serie wapienia muszlowego (trias środkowy). Stanowią je wapień i margle oraz dolomity kruszconośne.

Cały analizowany teren przykryty jest warstwą utworów czwartorzędowych o łącznej miąższości w analizowanym rejonie ok. 30-35 m; są to fluwioglacjalne piaski i żwiry gliniaste podścielone warstwą glin zwałowych zlodowacenia odry. W czasie kolejnego zlodowacenia (wisły) analizowany obszar znajdował się w strefie klimatu

peryglacjalnego. Powstały wówczas miększe serie glin stokowych okrywających środkową i południową część opisywanego terenu. Gliny te charakteryzują się dużą zawartością frakcji pylastej. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż zalegające w podłożu serie trudnoprzepuszczalnych glin zwałowych stanowią warstwę izolującą głębiej występujące poziomy wodonośne od wpływów z powierzchni.

Rzeźba współczesnej powierzchni topograficznej jest ściśle uzależniona od opisanej budowy geologicznej. Cały analizowany obszar stanowią spłaszczenia i stoki denudacyjne utworzone w okresie czwartorzędowym.

Warunki klimatyczne i topoklimatyczne

Analizowany obszar Zabrze zlokalizowany jest, według regionalizacji rolniczoklimatycznej Polski R. Gumińskiego (1948), w środkowej części dzielnicy XV (częstochowsko-kieleckiej). Położenie obszaru w środkowym pasie południkowym Polski sprawia, że docierają tu masy powietrza wilgotnego znad Atlantyku i masy suchego powietrza kontynentalnego ze wschodu. Ścieranie się tych mas powoduje przejściowość klimatu w regionie, wyrażającą się dużą zmiennością warunków pogodowych. Dzielnicę XV charakteryzują następujące warunki:

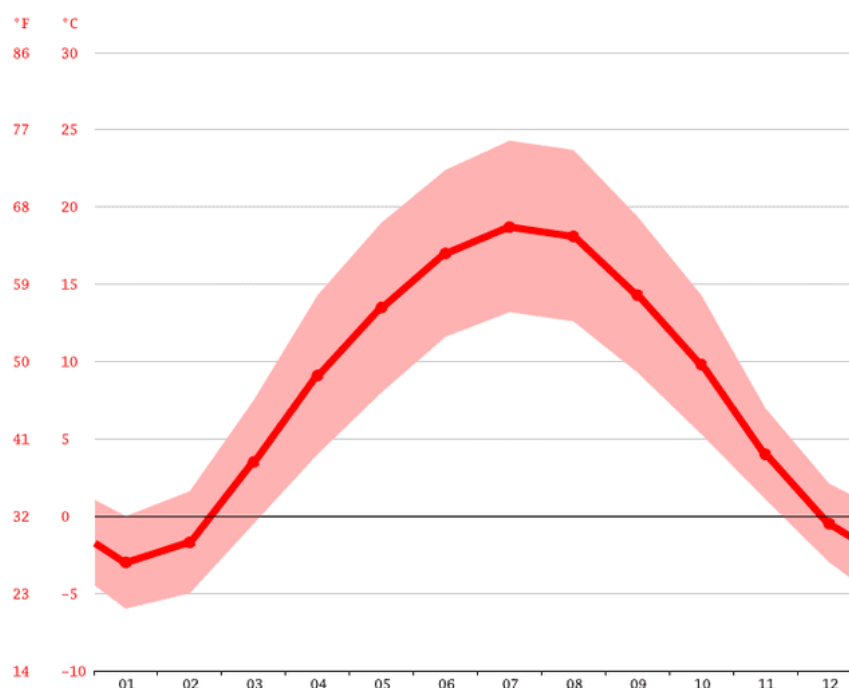
- 1) średnia temperatura stycznia wynosi $-3,0^{\circ}\text{C}$,
- 2) średnia temperatura lipca około $17,2^{\circ}\text{C}$,
- 3) średnia temperatura roczna $7,6\div 7,7^{\circ}\text{C}$,
- 4) dni z przymrozkami od 112 do 130,
- 5) dni mroźnych ok. 20-40,
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 50 dni,
- 8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- 9) opady atmosferyczne zróżnicowane, do 700 mm/rok,
- 10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Jak uważają klimatolodzy M. Stopa-Boryczka i J. Boryczka (w: Richling, Ostaszewska, 2005), powyższa regionalizacja, pomimo znacznego upływu czasu, jest w dalszym ciągu uważana za najbardziej właściwą do celów fizjograficznych z uwagi na to, iż uwzględnia ona elementy klimatu niezbędne do rozwoju roślin, czyli ciepło, światło i wodę, a także niektóre wskaźniki fenologiczne (łącznie ok. 20 wskaźników).

Rozpowszechniająca się ostatnio klasyfikacja klimatów Köppena-Geigera zalicza klimat Zabrze do klimatów umiarkowanych zimnych (Dfb) ze średnią temperaturą roczną 8,6 °C i średnimi opadami rocznymi na poziomie 672 mm. Zwraca się przy tym uwagę, iż nawet w najsuchszych miesiącach w Zabrzu mogą wystąpić znaczne opady deszczu. Poniżej przedstawiono rozkład temperatur i opadów dla Zabrze na podstawie danych z wielolecia 1982-2012 (tab. 1, rys. 4, 5).

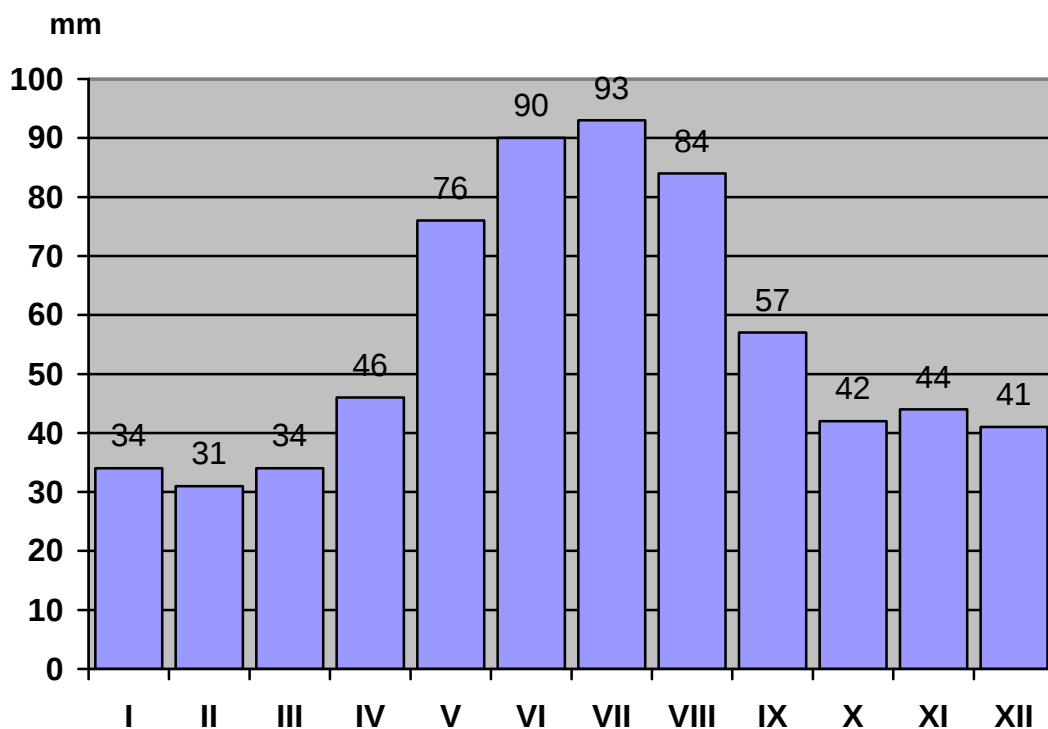
Tabela 1. Średnie miesięczne temperatury powietrza (°C) i opady (mm) w Zabrzu z wielolecia 1982-2012 (wg climate-data.org).

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temp. śred.	-3,0	-1,7	3,5	9,1	13,5	17,0	18,7	18,1	14,3	9,8	4,0	-0,5
Temp. min.	-6,0	-5,0	-0,5	4,0	8,0	11,6	13,2	12,6	9,3	5,3	1,1	-3,0
Temp. max.	0,0	1,6	7,5	14,3	19,0	22,4	24,3	23,7	19,4	14,3	7,0	2,1
Opady	34	31	34	46	76	90	93	84	57	42	44	41

Rys. 4. Rozkład przeciętnych temperatur miesięcznych w roku (minimalnych, średnich, maksymalnych) dla Zabrze w wieloleciu 1982-2012 (wg climate-data.org).

Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Rozkład przeciętnych sum miesięcznych opadów dla Zabrze przedstawiono na rys. 5. Najmniej opadów występuje w lutym (31 mm), zaś najwięcej w lipcu (93 mm). Różnica sum opadów miesięcznych w roku wynosi zatem 62 mm.

Rys. 5. Rozkład średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych w Zabrzu w wieloleciu 1982-2012 (wg climate-data.org).

W ostatnich latach szczególnego znaczenia zaczynają nabierać krótkotrwałe opady nawałne z uwagi na skutki jakie powodują (najczęściej o charakterze katastrofalnym). Nie bez znaczenia jest tu często niedostateczny odbiór społeczny podawanych przez służby meteorologiczne wielkości i prawdopodobieństwo wystąpienia opadów. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż podawane wielkości opadów w milimetrach oznaczają ilość wody w litrach na każdy metr kwadratowy (np. 10 mm opadu to 10 litrów wody na każdy metr kwadratowy). Ponadto straty potęgowane są niewłaściwym zagospodarowaniem przestrzeni, a zwłaszcza niedocenianiem roli jaką w odpływie wód z opadów nawałnych pełnią doliny stale prowadzące wodę i suche obniżenia dolinne. Poniżej przedstawiono prognozowane wielkości wystąpienia opadów w analizowanym rejonie (tab. 2).

Tabela 2. Maksymalne opady prawdopodobne w analizowanym rejonie (w mm).

Czas trwania	Prawdopodobieństwo wystąpienia		
	1 %	5 %	10 %
5 min	19,9	16,0	14,1
30 min	40,6	32,6	28,6
1 godz.	49,5	39,7	34,9
2 godz.	58,7	47,2	41,4
12 godz.	74,1	60,4	53,6
24 godz.	93,4	76,1	67,5
72 godz.	125,6	102,7	91,3

Obliczono: wg E. Bogdanowicz i J. Stachý, IMiGW 1998.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Położona najbliżej opracowywanego obszaru stacja meteorologiczna posiadająca dane anemometryczne reprezentatywne dla regionu znajduje się w Katowicach. Z danych IMGİW za lata 1961-1990 wynika, iż w rejonie stacji Katowice dominują wiatry z sektora zachodniego (od SW do NW, ok. 50 % przypadków), znacznie mniejszy (ok. 26 %) jest udział wiatrów wschodnich. Około 11 % przypadków stanowią cisze. Prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 3,1 m/s (średnia roczna).

Na przeważającej części analizowanego obszaru występują typy topoklimatów charakterystycznych dla powierzchni wierzchowinowych i zboczy nachylonych o znacznych nachyleniach (1.2). W takim przypadku w ciągu nocy ciepło jest oddawane do przyziemnej warstwy atmosfery przeciwdziałając większym spadkom temperatur. W warunkach niekorzystnych (słabsze nagrzanie podłoża, szybszy spadek temperatury w warstwie przyziemnej) następuje spływ chłodnego powietrza po stoku, co przeciwdziała jego stagnowaniu i dalszemu ochładzaniu. Powoduje to zmniejszenie częstości występowania przymrozków w okresach wiosennych i jesiennych. Jest to grupa

klimatów korzystnych dla zabudowy. Brak intensywnego urzeźbienia obszaru sprzyja dobremu przewietrzaniu terenu już przy bardzo słabych wiatrach.

Relatywnie niewielkie fragmenty w północnej oraz wschodniej i zachodniej części analizowanego obszaru zajmują topoklimaty charakterystyczne dla powierzchni płaskich poza dnami dolin (2.1, 2.2). Są to głównie obszary wierzchowinowe w obrębie wyniesień. Występowanie tego typu warunków topoklimatycznych jest uwarunkowane głównie litologią podłoża. W przypadku powierzchni gdzie udział frakcji ilastej w osadach jest przeważający, wilgotność podłoża jest podwyższona, co z kolei wpływa na poprawę właściwości przewodzenia ciepła z głębszych warstw podłoża, nie dopuszcza do zbytniego jego wyziębienia, a brak zwartej pokrywy roślinnej umożliwia podgrzewanie dolnych warstw powietrza. Powoduje to zmniejszenie częstości występowania przymrozków w okresach wiosennych i jesiennych. Jest to także grupa topoklimatów korzystnych dla zabudowy.

Należy zaznaczyć, iż występujące w obrębie opisywanego obszaru topoklimaty są w nieznacznym stopniu modyfikowane przez czynnik ludzki. Wpływ czynnika antropogenicznego wyrażać się będzie głównie poprzez wzrost zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnych palenisk domowych, zwłaszcza w okresach grzewczych.

Wody powierzchniowe

Analizowany obszar Zabrze położony jest w całości w obrębie zlewni Potoku Rokitnickiego, dopływu Bytomki – prawostronnego dopływu Kłodnicy, która z kolei stanowi także prawostronny dopływ Odry.

Na podstawie analizy danych regionalnych można stwierdzić, iż potoki całego rejonu Zabrze mają, zgodnie z klasyfikacją I. Dynowskiej i A. Tlałki (1978), reżim wyrównany z wezbraniem letnim i bardzo słabym drugorzędym wezbraniem wiosennym oraz zasilaniem gruntowo-deszczowo-śnieżnym. Zgodnie z tak wyrażonym reżimem potoki przez cały rok zasilane są z odpływu gruntowego, natomiast przepływy podwyższone spowodowane są opadami letnimi i topnieniem śniegu wiosną.

Miasto Zabrze nie ma stałych posterunków wodowskazowych IMiGW, dlatego szczegółową analizę hydrologiczną opisywanego obszaru przeprowadzono na podstawie posterunków wodowskazowych zlokalizowanych na potokach poza granicami Zabrze. Z analizy średnich miesięcznych przepływów wynika, iż w analizowanych zlewniach nieznacznie przeważa odpływ półroczny zimowego, który

stanowi ok. 54 % odpływu rocznego. W przebiegu odpływu w ciągu roku zaznacza się jedno wezbranie wiosenne z maksimum w marcu, kiedy przepływy osiągają 124 % wartości średniego rocznego przepływu w zlewniach. Minimum przepływów przypada na wrzesień, w którym średni przepływ wynosi 83 % wartości średniego rocznego.

Wody podziemne

Analizowany obszar Zabrza należy, zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną B. Paczyńskiego (1995), do regionu śląsko-krakowskiego (XII), subregionu triasu śląskiego (XII₁), rejonu gliwickiego - 450 (XII_{1B}).

Warunki geologiczne analizowanej części Zabrza sprzyjają występowaniu na jej terenie, znaczących z gospodarczego punktu widzenia, poziomów wodonośnych związanych z utworami czwartorzędu, triasu i karbonu.

Piętro wodonośne **czwartorzędu** cechuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi zależnymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. W profilu piętra wodonośnego czwartorzędu stwierdzono występowanie od 1 do 3 poziomów.

Pierwszy z nich, poziom holoceniowy związany jest głównie z aluwiami rzeczными (piaski, gliny i mułki). Z uwagi na małą miąższość osadów, wykształcenie oraz ich skład granulometryczny, poziom ten zalega płytko (do 1 m) i występuje głównie w dolinach. Utwory budujące ten poziom są nasiąkliwe, wodochłonne lecz słabo wodoodpornie (przepuszczalne), toteż w okresach wilgotnych dna tych dolin są silnie podmokłe, z tendencją do zabagniania i zatorfiania.

Kolejne poziomy czwartorzędowe (1 lub 2) związane są z utworami rzecznotodowcowymi, piaskami międzymorenowymi o dużej miąższości oraz glinami lodowcowymi. Utwory te zalegają zwartą pokrywą o zmiennej miąższości na wierzchowinach i zboczach triasowych. W analizowanym rejonie poziom wodonośny zalega na głębokości większej niż 2 m.

W profilu hydrogeologicznym **triasowego piętra wodonośnego** poziomy wodonośny występują w utworach wapienia muszlowego i retu. Warstwą rozdzielającą te poziomy są margliste utwory warstw gogolińskich, które na znacznych przestrzeniach uległy dolomityzacji, redukcji lub zdyslokowaniu, tracąc własności izolujące. W związku z tym poziom wodonośny wapienia muszlowego i retu traktuje się jako jeden, łączny kompleks wodonośny zwany kompleksem serii węglanowej triasu. Warstwy wodonośne triasu mają charakter szczelinowo-krasowy i w mniejszym stopniu porowo-szczelinowy.

Bardzo istotne znaczenie hydrogeologiczne i gospodarcze (z uwagi na dużą zasobność) mają poziomy wodonośne związane z utworami triasu. Analizowany obszar w całości znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 „Gliwice”, którego poziom wodonośny stanowi równocześnie Główny Użytkowy Poziom Wodonośny.

Cały analizowany obszar znajduje się w obrębie wydzielanego przez hydrogeologów Głównego Użytkowego Poziomu Wodonośnego (GUPW). Poziom ten stanowią wszystkie poziomy wodonośne mogące stanowić źródło zaopatrzenia w wodę. Zostały one wydzielone w postaci jednostek hydrogeologicznych. Analizowany obszar znajduje się w obrębie jednostki hydrogeologicznej określonej kodem aT₁₊₂II. Duża litera w kodzie „T” oznacza stratygrafię poziomu (trias). Litera „a” w kodzie oznacza brak izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni, co przekłada się na znaczne zagrożenie poziomu zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni terenu. Rzymskie „II” oznacza dużą – 100-200 m³/24h*km² – wielkość zasobów dyspozycyjnych jednostkowych. Wydajność potencjalna poziomu wodonośnego (GUPW) na całym obszarze jest także bardzo wysoka i wynosi powyżej 70 m³/24h. Pewne wątpliwości może tu budzić stwierdzenie, iż poziom wodonośny występujący w utworach triasowych jest słabo izolowany od powierzchni w sytuacji, gdy warstwę nadkładu stanowi miąższa (ok. 30-35 m) warstwa utworów czwartorzędowych z znaczną zawartością serii gliniastych.

W profilu hydrogeologicznym **karbonu górnego** występują zespoły oddzielnych poziomów wodonośnych zbudowanych z piaskowców i mułowców. Poziomy te, o miąższościach od kilku do kilkudziesięciu metrów, są od siebie izolowane wkładkami nieprzepuszczalnych łowców. W obszarach sedymentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach uskokowych oraz w zasięgu obszarów eksploatacji górniczej obserwuje się łączność hydrauliczną między poszczególnymi poziomami.

Gleby i szata roślinna

Opisane wyżej warunki budowy geologicznej i rzeźby analizowanej części Zabrze znalazły swoje odzwierciedlenie w wykształceniu się pokrywy glebowej.

Wszystkie typy gleb w obrębie analizowanego obszaru związane są z utworami czwartorzędowymi powszechnie budującymi jego powierzchnię. Cały obszar objęty projektowanym planem pokrywają gleby brunatne wylugowane (Bw). Występowanie tych gleb uzależnione jest litologicznie; występują na utworach zawierających więcej

części koloidalnych (utwory gliniaste) i w miejscach o bardziej wilgotnym i nieprzepuszczalnym podłożu.

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski analizowany obszar leży w prowincji **Niżowo-Wyżynnej**, działu **A** - Bałtyckiego, w poddziale **A4** - Pasa Wyżyn Środkowych, krainie **14** - Wyżyny Śląskiej, okręgu **a** - Zachodniego (Szafer, Zarzycki, 1977). Na skutek działalności człowieka szata roślinna tego obszaru jest dosyć mocno zmieniona i odbiega zasadniczo od układów pierwotnych, co wynika z porównania jej stanu aktualnego z mapą roślinności potencjalnej (Potencjalna., 1995). W krajobrazie analizowanej części Zabrza przeważają pola uprawne, relatywnie dużą powierzchnię zajmują także zbiorowiska ruderalne charakterystyczne dla terenów zabudowanych i nieużytków. Należy do nich roślinność wkraczająca spontanicznie na obszary przekształcone przez człowieka w procesach urbanizacji i uprzemysłowienia. W jej skład wchodzi gatunki „wszędobylskie”, często obcego pochodzenia. Stwarzają one niebezpieczeństwo inwazji do rodzimych zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych. Miejsca ich występowania to przede wszystkim podwórka, wyrobiska, osiedla mieszkaniowe, śmietniki, ścieżki oraz drogi i ich pobocza. Roślinność tą zaliczamy do klas *Chenopodietea*, *Plantaginetea maioris* i *Artemisietea*.

b) tendencja do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Z uwagi na utrwalenie się na analizowanej części Zabrza istniejącego układu funkcjonalno-przestrzennego dalsze zmiany w środowisku będą zachodziły bardzo powoli. Obszar cechuje się utrwaloną strukturą powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, stąd przy braku realizacji ustaleń projektu Planu nie będzie wykazywał wyraźnych tendencji do zmian w okresie możliwym do przewidzenia.

Pewne nadzieje na zahamowanie procesów degradacji środowiska wiązać należy z wprowadzaniem norm i przepisów odnośnie ochrony środowiska i jego zasobów. Dotyczy to szczególnie zanieczyszczenia powietrza i wód powierzchniowych. Poprawa stanu tych elementów następuje stosunkowo szybko, z uwagi na łatwość ich regeneracji. Problemem jest jednak konieczność przeciwdziałania zanieczyszczeniom na dużych obszarach, ze względu na łatwość przepływu mas powietrza i wody.

3.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Powierzchnia objęta projektem Planu stanowi relatywnie niewielki fragment obszaru Osiedla Słoneczna Dolina obejmujący głównie tereny rolnicze, z których część została już zabudowana. Z uwagi na to, iż rolnicza eksploatacja oraz częściowe zabudowanie tej powierzchni spowodowało już trwałe zmiany w środowisku, należy uznać, iż jest to oddziaływanie **znaczące**.

Stan środowiska określany jest przez stan jakości powietrza atmosferycznego, jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz wybiórczo zanieczyszczenia gleb i zagrożenia hałasem. Wyniki monitoringu opracowywane są i publikowane w raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Dla potrzeb oceny **jakości powietrza** województwo śląskie zostało podzielone na strefy z przypisanym każdej strefie oznaczeniem kodowym. Obszar Miasta Zabrze znajduje się w strefie aglomeracja górnośląska (kod PL.24.01) – ocena jakości powietrza pod kątem zawartości dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃) i benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz zawartego w tym pyłu ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(α)pirenu (BaP).

W strefie tej obowiązują poziomy dopuszczalne substancji określone dla aglomeracji ze względu na ochronę zdrowia.

W ocenie rocznej jakości powietrza za rok 2020 według kryterium ochrony zdrowia uzyskano następujące wyniki:

- **klasa A** – dwutlenek siarki, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel i ozon - zaklasyfikowanie strefy do klasy A oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie;
- **klasa C** - dwutlenek azotu, pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(α)piren, co oznacza konieczność włączenia strefy do odpowiednich programów ochrony powietrza (POP).

Główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnego poziomu benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM₁₀ określonego dla stacji pomiarowej zlokalizowanej w Zabrze przy ul. M. Skłodowskiej-Curie było:

- S5 - emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków;
- S15 - niekorzystne warunki meteorologiczne w rozważanym okresie polegające na zbyt niskiej prędkości wiatru i w związku z tym słabym przewietrzaniu;
- S16 - w przypadku PM₁₀ przyczyną była także emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk.

Z kolei główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnego poziomu dwutlenku azotu była emisja ze źródeł komunikacyjnych (liniowych).

W zakresie **jakości wód podziemnych** na obszarze całego województwa śląskiego prowadzony jest operacyjny monitoring jakości wód podziemnych. Wynika to z faktu, iż wyznaczone na obszarze województwa **jednolite części wód podziemnych (JCWPd)** uznane zostały za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego. Analizowany obszar znajduje się w obrębie **JCWPd 129** (PLGW6000129). Aktualnie oceny dokonywane są w odniesieniu do punktów monitoringu wód podziemnych. W pobliżu badanego obszaru znajduje się punkt obserwacyjny – **2673/K (Szałsza)** (PL6000129_008). W odniesieniu do tego punktu w roku 2018 były prowadzone badania operacyjne. Z przeprowadzonych analiz wynika, że jakość wód utrzymuje się na niezmiennym poziomie od wielu lat. Wody w obrębie tej JCWPd w roku 2018 zaliczono do klasy III – wody zadowalającej jakości z uwagi na podwyższoną zawartość wapnia i tlenu oraz lokalnie do klasy II – wody dobrej jakości.

Kompleksowa sytuacja poszczególnych JCWPd przedstawiona została w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. (Dz.U.2016.0.1967). W ocenie tej wskazuje się, iż

osiągnięcie celów środowiskowych przez wody podziemne jest zagrożone i konieczne jest ich przesunięcie w czasie:

Z kolei według przyjętego przez Radę Ministrów 18 października 2016 r. *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* ocena tej JCWPd jest następująca:

1) JCWPd nr 129; kod europejski: PLGW6000129

- region wodny: Górnej Odry;
- administrator: RZGW Gliwice;
- stan ilościowy: słaby;
- stan chemiczny: dobry;
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona;
- znaczenie gospodarcze: pobór wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w ilości ponad 100 m³ wody na dobę;
- cel środowiskowy – stan chemiczny: dobry stan chemiczny;
- cel środowiskowy – stan ilościowy: mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem;
- odstępstwo: ustalenie celów mniej rygorystycznych – brak możliwości technicznych;
- termin osiągnięcia celów środowiskowych: 2021 rok;
- uzasadnienie odstępstwa: ze względu na silny wpływ górnictwa podziemnego, odwadniania kopalń i zatapiania głębokich lejów depresji, ponadto brak możliwości zakończenia eksploatacji ze względów gospodarczych, brak możliwości zakończenia odwadniania do 2051 r., wysoki w stosunku do zasobów pobór z ujęć; emisja pyłów i gazów; obszary intensywnej gospodarki przemysłowej i górniczej. Przyjęte działania mają na celu nie pogarszanie obecnego stanu JCWPd. W związku z brakiem możliwości osiągnięcia dobrego stanu ze względu na występujące presje przemysłu wydobywczego i utrzymanie tych presji w perspektywie czasowej 2015, 2021 i 2027.

W obrębie JCWPd 129 występuje **Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 330 „Gliwice”** (w zasięgu obszaru opracowania).

W zakresie **jakości wód powierzchniowych** – analizowany obszar znajduje się w zasięgu zlewni **jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bytomka PLRW6000611649**. Dla roku 2017 w analizowanym JCWP, dla którego punktem reprezentacyjnym jest „ujście Bytomki do Kłodnicy” (PL02S1301_1163), monitoring operacyjny wykazał stan chemiczny wód poniżej dobrego.

Wyniki całościowe dotychczasowego monitoringu były następujące:

- elementy biologiczne – klasa V;
- elementy hydromorfologiczne – klasa I;
- elementy fizyko-chemiczne (grupa 3.1-3.5) – poniżej stanu dobrego;
- elementy fizyko-chemiczne (grupa 3.6 – zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – klasa II;
- substancje priorytetowe – klasa >1;
- stan/potencjał ekologiczny – zły;
- stan chemiczny – poniżej dobrego;
- stan ogólny – zły.

Kompleksowa sytuacja poszczególnych JCWP przedstawiona została w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. (Dz.U.2016.0.1967). W ocenie tej wskazuje się, iż osiągnięcie celów środowiskowych przez wody powierzchniowe analizowanego obszaru jest zagrożone i konieczne jest ich przesunięcie w czasie:

1) Bytomka (RW6000611649):

- region wodny: Górnej Odry;
- administrator: RZGW Gliwice;
- typ JCWP: potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych;
- rodzaj jcwp: naturalna;
- aktualny stan ekologiczny: zły;
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona;
- cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- odstępstwo: przedłużenie terminu osiągnięcia celu z uwagi na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty;
- termin osiągnięcia dobrego stanu: 2027 rok
- uzasadnienie odstępstwa: brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna.

- działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które nie są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. - działania podstawowe dla JCWP: działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej w ramach krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- działania uzupełniające: przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. W zlewni JCWP występuje presja komunalna i przemysłowa. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy - *Prawo wodne*, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCWP oraz brak możliwości technicznych ograniczenia tych oddziaływań na wody, generuje konieczność ustalenia mniej rygorystycznych celów w zakresie wskaźników charakteryzujących zasolenie. Jednocześnie czas niezbędny dla realizacji działania polegającego na ustaleniu wartości granicznej dla dobrego stanu/potencjału, dla parametrów, dla których obniżono cel środowiskowy, powoduje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCWP. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem bogactw naturalnych i przemysłowym charakterem obszaru zlewni.

3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Stan środowiska w obrębie analizowanego obszaru został oceniony jako niezadowalający w zakresie wszystkich monitorowanych elementów środowiska. Pewne ograniczenie lub nawet eliminacja części zagrożeń środowiska jest możliwe przez realizację określonych przedsięwzięć.

Biorąc pod uwagę źródła oraz czynniki negatywnego oddziaływania na środowisko największe znaczenie dla analizowanego obszaru ma emisja zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł niskich z obszarów sąsiadujących. Nie można także pominąć allochtonicznej emisji ze źródeł wysokich, związanej w tym przypadku głównie z zakładami zarówno z terenu Zabrza, jak i spoza niego. Czynnikiem oddziaływania na środowisko w przypadku źródeł wysokich i niskich są emitowane do atmosfery szkodliwe związki. Biorcami tych stresorów poprzez imisję są w granicach objętych projektem Planu przede wszystkim tereny zielone (zadrzewienia i zakrzewienia, nieurządzone tereny zielone) oraz wody powierzchniowe i podziemne.

Prowadzony od kilku lat system państwowego monitoringu powietrza nie wykazuje jednak przekroczeń dopuszczalnych norm jakości powietrza w zakresie większości wskaźników. Najbardziej uciążliwe są źródła lokalne, zwłaszcza zimą, które mają istotne znaczenie dla emisji w zakresie benzo(α)pirenu. W celu ograniczenia lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza należy dążyć do wprowadzania systemów i

paliw proekologicznych. W przypadku realizacji obiektów usługowych należy wprowadzić nakaz używania takich systemów i paliw do ogrzewania pomieszczeń.

Mając na uwadze stan środowiska opisany w rozdziale 3.2 oraz skalę zmian wprowadzanych przedmiotowym projektem Planu należy stwierdzić, iż wprowadzane zmiany będą miały nieznaczny wpływ na poszczególne monitorowane elementy środowiska. Niska stosunkowo (III klasa) jakość wód podziemnych zanieczyszczonych azotanami i fosforanami wskazuje na pochodzenie zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych, co prawdopodobnie wpłynęło na pojawienie się opinii o braku izolacji wód podziemnych w obrębie całej jednostki hydrogeologicznej GUPW. Należy tu także podkreślić, iż w pobliżu analizowanego rejonu tereny położone od strony zachodniej do chwili obecnej są jeszcze intensywnie użytkowane rolniczo, na których dla zwiększenia plonów stosowane są znaczne ilości nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Natomiast na analizowanym obszarze nastąpiła już zmiana użytkowania terenu, w związku z czym pojawiły się nowe źródła potencjalnych zanieczyszczeń, m.in. problemy związane ze ściekami komunalnymi. Stąd istotne są zapisy w projekcie Planu dotyczące gospodarki ściekowej w analizowanym rejonie, które sprzyjać mają ograniczeniu możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Na terenach projektowanych zmian ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty i obszary prawnie chronione, na które projektowane zmiany mogłyby mieć wpływ.

3.4. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Na analizowanym obszarze Zabrze nie zostały określone szczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym ani wspólnotowym. Znajdują jednak swoje odniesienie cele ochrony środowiska sformułowane na szczeblu krajowym a znajdujące swoje odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych realizowanych w województwie śląskim. Należą do nich:

1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”;
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29.08.2016 r.

Z powyższych dokumentów dla analizowanego obszaru Miasta Zabrze wynikają przedstawione niżej ustalenia:

- a) Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego wyznacza priorytety i cele strategiczne rozwoju. Dla ustaleń projektu Planu związanych z ochroną środowiska istotne są następujące cele i kierunki rozwoju zawarte w priorytecie B Strategii: *Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie oraz*

celu strategicznego B.2 tego priorytetu – *wysoka jakość środowiska naturalnego*:

- B2.1 utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych;
- B2.2 poprawa jakości powietrza;
- B2.3 ochrona przed hałasem;
- B2.4 uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami.

b) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wyznaczył cele i kierunki rozwoju. Dla ustaleń projektu Planu istotne są następujące cele i kierunki rozwoju obejmujące analizowane tereny Zabrze:

Cel 3. PRZESTRZEŃ – ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO

Kierunek 3.1: Ochrona zasobów środowiska:

- *ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych ze szczególnym uwzględnieniem wód przeznaczonych dla zaopatrzenia mieszkańców regionu.*

W związku z powyższym w projekcie Planu przyjęto następujące ustalenia:

W zakresie gospodarki odpadami:

Zgodnie z obowiązującą Ustawą o odpadach (Dz.U.2021.0.779) oraz przyjętymi przez Miasto programami w dalszym ciągu w zakresie gospodarki odpadami:

- 1) przyjmuje się kierunki gospodarowania odpadami określone w Programie Ochrony Środowiska i Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta Zabrze.

W zakresie ochrony zasobów wodnych:

Cały analizowany obszar znajduje się w obrębie triasowego GZWP nr 330 „Gliwice”. Sposób zagospodarowania obszaru powinien zatem uwzględniać następujące zasady ochrony (zapisane w projekcie Planu):

- 1) przyjęto ustalenie zapewnienia dostępu do kanalizacji w oparciu o zbiorowe odprowadzenie ścieków;
- 2) wprowadzono nakaz stosowania rozdzielczego systemu kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
- 3) w obszarze, gdzie przewidziana jest realizacja kanalizacji sanitarnej, dopuszczono czasowe (przejściowe) odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników (szamb);

- 4) wprowadzono zakaz odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych bez oczyszczania do cieków i do gruntu.

W zakresie ochrony powietrza:

- 1) wprowadzono ustalenie stosowania indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r.;
- 2) modernizacja systemu komunikacyjnego i wprowadzona konieczność zapewnienia miejsc parkingowych sprzyjać będzie zapewnieniu płynności ruchu, co wpłynie na zmniejszenie ilości emitowanych spalin samochodowych;
- 3) zakaz prowadzenia działalności stanowiącej źródło emisji zanieczyszczeń do środowiska naturalnego w stopniu przekraczającym dopuszczalne wartości stężeń.

W zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) określono dopuszczalne poziomy hałasu dla określonych funkcji terenów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przyjęte w projekcie Planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i ustalenia są w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska. Proponowane kierunki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zgodne są także z kierunkami zawartymi w *Studium*.

3.5. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz na środowisko

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

W obrębie analizowanego terenu ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie znajdują się obszary ochrony Natura 2000. W związku z tym, a także biorąc pod uwagę relatywnie niewielką skalę projektowanych zmian, nie wystąpią żadne oddziaływania na

obszary chronione. Stąd analizowane w dalszej części oddziaływania na środowisko będą dotyczyły jedynie zagadnień ogólnych.

Przewidywane oddziaływania na środowisko sprowadzają się do następujących zagadnień:

W zakresie oddziaływań na różnorodność biologiczną:

Analizowany teren stanowi stosunkowo niewielką powierzchnię wydzieloną ze znacznie większego obszaru użytkowania rolniczego. Stąd obszar generalnie charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem biologicznym. Przejęcie części tych terenów pod zabudowę mieszkaniową nie spowoduje zmniejszenia bioróżnorodności w skali planu. Powstanie osiedle głównie zabudowy jednorodzinnej z charakterystycznymi ogrodami przydomowymi i terenami zielonymi. Wśród rozległych powierzchni gruntów ornych z charakterystycznymi agrocenozami i zespołem gatunków zwierząt polnych powstanie enklawa dająca możliwość bytowania przydomowym gatunkom fauny, w tym awifauny. Natomiast wśród gatunków flory dominować będą obce gatunki flory ogrodowej. Należy zwrócić uwagę, iż w analizowanym rejonie widoczne jest stopniowe przejmowanie terenów rolniczych pod zabudowę mieszkaniową, co w konsekwencji prowadzi do stopniowego ograniczania powierzchni otwartych terenów rolniczych, na których bytują gatunki związane z kompleksem leśnym „Las Maciejów”.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na różnorodność biologiczną **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na ludzi:

Rozwój budownictwa mieszkaniowego spowoduje nieznaczny wzrost ilości źródeł emisji niskiej. W ustaleniach projektu Planu zapisano konieczność stosowania proekologicznych systemów do ogrzewania pomieszczeń. Należy także zaznaczyć, iż realizacja przedsięwzięć związana z ograniczaniem negatywnego oddziaływania niskiej emisji jest już określona w odpowiednich programach i dokumentach planistycznych i stopniowo wdrażana na obszarze całego miasta.

W projekcie planu wpisano dla terenów **MM** realizację usług wbudowanych, które nie mogą być źródłem żadnych emisji dodatkowych.

Na analizowanych obszarach w związku z projektowanymi zmianami nie wystąpią zagrożenia związane z przekroczeniem norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Emitowane pola elektromagnetyczne związane są i w dalszym

ciągu będą z przebiegiem w większości istniejących linii energetycznych i stacji transformatorowych. Na obszarze objętym projektem planu przez teren **18.MN** przebiegają dwie magistrale gazowe z wyznaczonymi strefami kontrolnymi. W strefach tych obowiązuje zakaz zabudowy.

Analizowany obszar położony jest poza terenami dolinnymi, co powoduje, iż nie znajduje się on w zasięgu zagrożenia powodziowego.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na ludzi **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na zwierzęta i rośliny:

Powierzchnia objęta projektem planu obejmuje agrocenozę zatracającą swój tradycyjny charakter. W obrębie całej powierzchni stwierdzono występowanie gatunków ptaków lęgowych: skowronka, pliszki żółtej i potrzęsacza. Są to gatunki zagrożone w Zabrzu i zmniejszające liczebność w Europie Środkowej. Powierzchnia objęta projektem planu w większości nigdy nie była proponowana do ochrony przez autorów opracowań waloryzacyjnych.

W obrębie obszarów przeznaczonych pod zabudowę nie występują żadne obiekty przyrody prawnie chronione.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na zwierzęta i rośliny **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na wodę:

W wyniku realizacji inwestycji mieszkaniowych mógłby nastąpić wzrost zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych. **Jednak w przypadku analizowanego obszaru budowa geologiczna sprzyja ochronie wód podziemnych przed negatywnym oddziaływaniem od powierzchni; istniejące bezpośrednio na powierzchni piaski i żwiry gliniaste, podścielone dodatkowo warstwą glin stanowią skuteczną izolację głębszych warstw wodonośnych.** Ponadto w zapisach projektu Planu ustalono nakaz odprowadzenia ścieków komunalnych i wód opadowych do projektowanej kanalizacji rozdzielczej.

Projektowanie zagospodarowanie wpłynie na wzrost ilości ścieków sanitarnych w obszarze opracowania; ścieki docelowo kierowane będą poprzez projektowaną kanalizację do oczyszczalni komunalnej.

Wszystkie ścieki przed ewentualnym zrzutem do wód powierzchniowych muszą spełniać normy czystości oraz być zgodne z warunkami Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* – Dz.U.2019.0.1311.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na wodę **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na powietrze:

Nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczeń gazowo-pyłowych spowodowanego projektowanymi zmianami. Nieznaczny wzrost zanieczyszczeń związany będzie z potrzebą ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, przy czym należy założyć, iż wraz z rozwojem zabudowy mieszkaniowej będą montowane nowoczesne, proekologiczne systemy grzewcze lub Osiedle będzie podłączone do centralnego systemu ciepłowniczego, co pozwoli ograniczyć wzrost wielkości zanieczyszczeń powietrza. W ustaleniach projektu Planu zwraca się uwagę na konieczność stosowania systemów zaopatrzenia w ciepło uwzględniających ograniczenia w zakresie wielkości emisji zanieczyszczeń wynikające z uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na powietrze **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na powierzchnię ziemi:

W zakresie oddziaływania na powierzchnię ziemi proponowane w ustaleniach projektu Planu przeznaczenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe będzie w pewien sposób ingerować na powierzchnię ziemi. W wielu przypadkach w trakcie budowy obiektów i urządzania terenu konieczna będzie niwelacja terenu. Do niwelacji należy stosować materiał odpadowy dopuszczony do tego celu właściwymi przepisami. Nie mogą być używane odpady zaliczane do kategorii odpadów niebezpiecznych (Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów* - Dz.U.2020.0.10).

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na powierzchnię ziemi **nie wystąpią negatywne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na krajobraz:

Proponowane ustalenia spowodują zasadnicze zmiany w krajobrazie; nastąpi zwiększenie udziału w analizowanym rejonie powierzchni zabudowanych (niska zabudowa mieszkaniowa) z zielenią towarzyszącą w formie zieleni ogrodowej kosztem dotychczasowych wielkopowierzchniowych terenów rolniczych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na krajobraz **wystąpią negatywne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na zasoby naturalne:

Do zasobów środowiska na obszarze objętym projektem Planu należą zasoby wód podziemnych.

Rozwój budownictwa w obrębie obszaru spowoduje wzrost zapotrzebowania na wodę, które pokrywane będzie z lokalnych sieci wodociągowych (zasobów lokalnych). Rozwój zagospodarowania analizowanego obszaru w żaden sposób nie spowoduje ograniczeń w dalszym wykorzystywaniu wód podziemnych. Spowodowane jest to relatywnie znacznym oddaleniem istniejących ujęć wód podziemnych oraz wprowadzeniem ograniczeń w zanieczyszczaniu wód i gruntu.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na zasoby naturalne **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na zabytki:

W obrębie obszarów objętych zmianą przeznaczenia nie występują obiekty zabytkowe, stąd w tym zakresie **nie wystąpią negatywne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na dobra materialne:

W analizowanym obszarze nie występują żadne dobra materialne. Zatem nie przewiduje się negatywnego oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na dobra materialne.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na dobra materialne **nie wystąpią negatywne oddziaływania znaczące.**

Z uwagi na to, iż obszar projektowanego Planu w zakresie realizacji zabudowy mieszkaniowej głównie jednorodzinnej obejmuje tereny już antropogenicznie przekształcone (tereny upraw rolnych), nie występują w nim chronione siedliska przyrodnicze. Zatem projektowana zmiana będzie miała ograniczony wpływ na elementy chronione przyrody ożywionej. Oddziaływania te wynikające z:

- a) istnienia przedsięwzięcia,
- b) wykorzystywania zasobów środowiska,
- c) emisji,

będą następujące w zakresie:

- 1) oddziaływań **bezpośrednich** – *projektowana zmiana kierunku zagospodarowania bezpośrednio wpłynie na zmianę warunków siedliskowych w rejonie przeznaczonym pod zabudowę kubaturową;*
- 2) oddziaływań **pośrednich** – *nie przewiduje się;*
- 3) oddziaływań **wtórnych** – *nie przewiduje się;*
- 4) oddziaływań **skumulowanych** – *nie przewiduje się;*
- 5) oddziaływań **krótkoterminowych** – *nie przewiduje się;*
- 6) oddziaływań **średnioterminowych** – *nie przewiduje się;*
- 7) oddziaływań **długoterminowych** – *nie przewiduje się;*
- 8) oddziaływań **stałych** – *nie przewiduje się;*
- 9) oddziaływań **chwilowych** – *nie przewiduje się.*

Ocenę potencjalnych zagrożeń dla środowiska powstałych w wyniku realizacji Planu należy rozpatrywać w dwóch aspektach. Pierwszy, to negatywne skutki oddziaływania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na środowisko, drugi natomiast, to właściwości środowiska i ich potencjalnie negatywny wpływ na przyjęte w planie rozwiązania w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru.

Nie przewiduje się wzrostu zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi spowodowanego zmianą zagospodarowania terenu; zmiany związane są z budową nowego osiedla mieszkaniowego w postaci zespołu domów jednorodzinnych kosztem terenów rolnych. Zajmowanie powierzchni o wyższej klasie bonitacyjnej pod zagospodarowanie inne niż rolnicze nie jest zjawiskiem korzystnym; należy jednak zaznaczyć, iż w analizowanym rejonie występują wyłącznie wyższe klasy gleb, stąd nie

ma innej możliwości wydzielenia terenów pod funkcje inne niż rolnicze w tej części Zabrza.

Dla ochrony zdrowia ludzi wprowadzono nakaz ograniczenia uciążliwości, w tym przede wszystkim hałasu.

4. ROZWIĄZANIA OCHRONNE PRZYJĘTE W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

4.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 3, lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

3) przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Dla przeciwdziałania negatywnym skutkom potencjalnych oddziaływań zmiany zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego przewidziano w ustaleniach projektu Planu:

a) w zakresie ochrony powietrza i klimatu

Przewiduje się stosowanie do ogrzewania pomieszczeń ciepła z systemów grzewczych uwzględniających ograniczenia w zakresie wielkości emisji zanieczyszczeń wynikające z uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r.

b) w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb

W wyniku budowy osiedla mieszkaniowego z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną częściowej degradacji ulegną gleby o wysokiej klasie bonitacyjnej w obrębie tego obszaru. Jednakże – jak już wyżej wspomniano – w analizowanym rejonie

Zabrza występują powszechnie wyższe klasy gleb, stąd nie ma innej możliwości wydzielenia terenów pod funkcje inne niż rolnicze. Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje konieczność przeprowadzenia prac niwelacyjnych, w trakcie których także dojdzie do naruszenia wykształconych struktur glebowych i uszczelnienia części tej powierzchni w przypadku jej utwardzania. Do niwelacji terenu nie należy używać odpadów niebezpiecznych.

W celu zminimalizowania skutków przekształceń w ustaleniach Planu zawarto zapisy nakazujące pozostawienie określonych części powierzchni działek jako powierzchni biologicznie czynnych, a więc zakazuje się całkowitego zabudowywania powierzchni.

Wskazane jest, aby na jak największej części działki nie doszło do naruszenia naturalnego profilu glebowego, a w trakcie prac budowlanych zdjęcie wierzchniej biologicznie czynnej warstwy gleby i powtórne jej wykorzystanie przy urządzeniu powierzchni.

c) w zakresie ochrony złóż kopalin

W obrębie analizowanego obszaru nie występują aktualnie udokumentowane złoża kopalin zarejestrowane w Krajowym Bilansie Zasobów (dane z 2020 r.). Występujące niegdyś złożo węgla kamiennego „Pstrowski” zostało wyczerpane i skreślone z bilansu.

d) w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Dla ochrony wód w ustaleniach projektu Planu wprowadzono nakaz odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych do istniejącej i projektowanej kanalizacji sanitarnej. Ścieki docelowo kierowane będą do oczyszczalni komunalnej.

W związku z projektowaną zabudową mieszkaniową narażone na zanieczyszczenie mogą być zasoby wód podziemnych, w tym zasoby udokumentowanego i wydzielonego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 „Gliwice”. Jednakże zbiornik ten znajduje się w obrębie utworów triasowych, znajdujących się pod miększą pokrywą gliniastych osadów czwartorzędowych. Osady te stanowią naturalną izolację zbiornika od powierzchni uniemożliwiając migrację zanieczyszczeń powierzchniowych. Ponadto w ustaleniach projektu Planu ustalono nakaz odprowadzenia wód opadowych z analizowanego obszaru do projektowanej kanalizacji deszczowej. Nakaz ten zapobiegnie zrzućaniu zanieczyszczeń do wód

powierzchniowych. Należy także dodać, iż aktualnie nie ma jeszcze opracowanych warunków ochrony zbiornika wód podziemnych zgodnie z *Prawem wodnym* (obszar ochronny).

Wszystkie ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych muszą spełniać warunki określone przez właściwe normy i dysponentów sieci kanalizacyjnych i sieci wód powierzchniowych.

Należy także nadmienić, iż na analizowanym obszarze występuje Główny Użytkowy Poziom Wodonośny mający istotne znaczenie dla zaopatrzenia w wodę. W odniesieniu do tego poziomu nie ma żadnych regulacji prawnych.

e) w aspekcie ochrony świata zwierzęcego i roślinnego

Ogół zmian objętych projektem Planu nastąpi na terenach od dawna przekształconych antropogenicznie. W obrębie analizowanego obszaru nie występują obiekty przyrody prawnie chronione. Natomiast występujący na analizowanym terenie cenny przyrodniczo obszar (wg „Waloryzacja przyrodnicza...” Cempulik, 1994) został już w znacznym stopniu przekształcony (zabudowany) i utracił swój pierwotny określony w waloryzacji przyrodniczej charakter.

W obrębie obszarów przeznaczonych pod zabudowę nie występują obiekty przyrody prawnie chronione, w tym także obszary objęte ochroną w formie Natura 2000.

f) w aspekcie ochrony ekosystemów i krajobrazu

Istniejący w rejonie analizowanego obszaru krajobraz otwarty z niską zabudową mieszkaniową zostanie powiększony o podobne elementy krajobrazowe, co będzie stopniowo ograniczało powierzchnie obecnych terenów otwartych na rzecz powiększanej zabudowy niskiej. Istniejące pola uprawne ulegną likwidacji na rzecz terenów zabudowanych. Dla ochrony istniejącego krajobrazu w analizowanym rejonie nie wprowadzono nowych dominant krajobrazowych.

Na analizowanym obszarze nie przewiduje się prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej dla środowiska, stąd nie ma potrzeby stosowania kompensacji przyrodniczej.

W trakcie sporządzania projektu Planu równocześnie sporządzano Prognozę oddziaływania projektu Planu na środowisko. Stąd przedstawione w projekcie Planu

rozwiązania stanowią rozwiązania najbardziej optymalne w danej sytuacji. Rozwiązania te uwzględniają zarówno potrzeby Miasta, jak i potrzeby ochrony środowiska.

Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze wykazuje, iż zapisy planów uwzględniają zasadę ekorozwoju. Wprowadzane zmiany zagospodarowania przestrzennego cechuje mała intensywność zmian, w związku z jednokierunkowym modelem przyjętych rozwiązań.

4.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 3, lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

3) przedstawia:

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z uwagi na to, iż analizowany obszar:

- 1) nie znajduje się w obrębie obszaru chronionego Natura 2000,
- 2) nie sąsiaduje z obszarem chronionym Natura 2000,
- 3) w żaden sposób nie ma możliwości oddziaływania na obszar chroniony Natura 2000,

nie rozpatrywano rozwiązań alternatywnych.

5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy dostępnych materiałów archiwalnych i badań terenowych. Dla oceny zmian przestrzennych w krajobrazie wykorzystano kolorowe zdjęcia satelitarne wysokiej rozdzielczości zawarte na stronach internetowych (Geoportal). Dane z tych zdjęć zostały pozyskane metodami fotointerpretacyjnymi i porównane z podobnymi danymi uzyskanymi ze starszych map topograficznych. Metoda ta pozwoliła na określenie dynamiki i kierunków zmian zachodzących w środowisku i zagospodarowaniu przestrzennym obszaru Miasta. Znaczącą część danych pozyskano z dostępnych w internecie Centralnych Baz Danych prowadzonych przez państwowe instytucje centralne (PIG-PIB, PSH, IMiGW). Pomocne także były mapy tematyczne oraz opracowania studialne dotyczące analizowanego obszaru.

W załączeniu do Prognozy przedstawiono projektowane zmiany Planu oraz elementy środowiska przyrodniczego warunkujące kierunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z opracowania ekofizjograficznego (zał. 1). Należy tu także dodać, iż w załączniku 1 **nie zaznaczono** jako sytuacje konfliktowe zajęcia części gleb klas wyższych pod zagospodarowanie inne niż rolnicze. Jest to spowodowane tym, że gleby takie w analizowanym rejonie zajmują znaczną część obszaru; gleby klas niższych po prostu nie występują.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z uwagi na niewielki obszar objęty zmianą planu oraz jednokierunkowy model projektowanych zmian, nie ma potrzeby przeprowadzania monitoringu i odrębnej analizy skutków realizacji projektowanego planu na środowisko w trakcie jego realizacji. Tym bardziej, że projektowana zmiana w żaden sposób nie będzie wpływać na obszary Natura 2000.

Zupełnie wystarczający jest w tym zakresie systematycznie rozbudowywany monitoring państwowy prowadzony przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Należy wreszcie zauważyć, iż także art. 32 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U.2022.0.503) wprowadza wymóg prowadzenia monitoringu realizacji postanowień planu, w tym także zapisów odnoszących się do elementów środowiskowych. Ocena taka przeprowadzana jest przynajmniej raz w okresie kadencji prezydenta miasta.

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. d ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Analizowany obszar znajduje się w odległości ok. 70 km od granicy Państwa. Stąd nie ma możliwości bezpośredniego oddziaływania transgranicznego na środowisko. Nie sprzyjają takiemu oddziaływaniu także istniejące powiązania elementów środowiska.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2021.0.2373):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Opracowywana prognoza odnosi się do projektu Planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny Osiedla Słoneczna Dolina położone w północnej części Zabrza.

Ocenę potencjalnych zagrożeń dla środowiska powstałych w wyniku realizacji Planu należy rozpatrywać w dwóch aspektach. Pierwszy, to negatywne skutki oddziaływania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na środowisko, drugi natomiast, to właściwości środowiska i ich potencjalnie negatywny wpływ na przyjęte w planie rozwiązania w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru.

Nie przewiduje się wzrostu zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi spowodowanego zmianą zagospodarowania terenu; zmiany związane są głównie z przeznaczeniem terenów pod budowę nowego osiedla z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną kosztem terenów rolnych. Zajmowanie powierzchni o wyższej klasie bonitacyjnej pod zagospodarowanie inne niż rolnicze nie jest zjawiskiem korzystnym; należy jednak zaznaczyć, iż w analizowanym rejonie występują wyłącznie wyższe klasy gleb, stąd nie ma innej możliwości wydzielenia terenów pod funkcje inne niż rolnicze w tej części Zabrza.

Dla ochrony zdrowia ludzi wprowadzono nakaz ograniczenia uciążliwości (w tym także hałasu) do granic działki, na której wystąpiłaby jakakolwiek uciążliwość.

Przedstawiony projekt Planu nie zawiera rozwiązań, które mogą stanowić źródło konfliktu z potrzebami ochrony środowiska, zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi lub nie uwzględniają uwarunkowań ekofizjograficznych przy wprowadzaniu nowych funkcji.

Analizowany obszar znajduje się w odległości ok. 70 km od granicy Państwa. Stąd nie ma możliwości bezpośredniego oddziaływania transgranicznego na środowisko.

W obrębie analizowanego obszaru ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie znajduje się żaden obszar ochrony w formie Natura 2000. Na analizowanym obszarze nie występują także obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione.

Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego Planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze wykazuje, iż zapisy planów uwzględniają zasadę ekorozwoju. Wprowadzane zmiany zagospodarowania przestrzennego cechuje relatywnie mała intensywność zmian, w związku z jednokierunkowym modelem przyjętych rozwiązań.

W ustaleniach projektu Planu zawarto możliwe ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych planów. Zwraca się także uwagę na konieczność stosowania najnowszych osiągnięć w zakresie pozyskiwania energii cieplnej, koniecznej do ogrzewania budynków. Pozwoli to ograniczyć niską emisję, szczególnie uciążliwą w okresach grzewczych. W Planie podkreślono także konieczność ochrony zasobów wodnych (GZWP).

Proekologiczny kierunek zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Zabrze przyjęty został w strategii rozwoju Miasta wyrażonej w *Studium*.

9. MATERIAŁY ARCHIWALNE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W opracowaniu wykorzystano następujące materiały archiwalne:

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Wika S., 1995: Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1 : 50 000, ark. M-34-62-A Gliwice. Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2001: Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1 : 50 000, ark. M-34-62-A Gliwice. Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Bartkowski T., 1980: Wydzielenie jednostek przestrzennych bilansu przepływu materii i energii na powierzchni czynnej (zmodyfikowany „projekt” M. Klugego i J. Paszyńskiego. Materiały konferencji „Zasady kształtowania podmiejskich obszarów rekreacyjnych”, Poznań 7-8 XII 1979, Monografie, Podręczniki, Skrypty AWF w Poznaniu.
- Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000. Pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika. Ark. 941 Gliwice. S. Filar. PIB-PIB & MS, Warszawa 2006.
- Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce – stan na 31.12.2020 r. Ministerstwo Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny PIB, Warszawa 2021.
- Bogdanowicz E., Stachý J., 1998: Maksymalne opady deszczu w Polsce. Charakterystyki projektowe. Materiały Badawcze, seria: Hydrologia i Oceanologia, t. 23, IMiGW, Warszawa.
- Celiński F., Medwecka-Kornaś A., Wika S., 1985: Potencjalna roślinność naturalna Górnego Śląska. Instytut Botaniki PAN, Warszawa, mapa 1:300 000.
- Cempulik P. (red.), 1994: Waloryzacja przyrodnicza miasta Zabrze, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody "pro Natura", Górnośląskie Koło PTPP "pro Natura" c/o Dział Przyrody Muzeum Górnośląskiego, Bytom.
- Cempulik P. (red.), 2005: Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej Zabrze, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody "pro Natura", Górnośląskie Koło PTPP "pro Natura", Bytom.
- Gilewska S., 1972: Wyżyny Śląsko-Małopolskie. (w:) Geomorfologia Polski, t. I, M. Klimaszewski (red.), PWN, Warszawa.

Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa.

Informacje zawarte w odpowiedziach na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania planu.

Jankowski A.T., Wach J., 1987: Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1 : 50 000, ark. 531.1 Gliwice. OPGK Poznań, 1987.

Klasyfikacja stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych województwa śląskiego za 2017 rok. WIOŚ, Katowice, 2018.

Kondracki J., 2000: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.

Książkiewicz M., Samsonowicz J., Rühle E., 1965: Zarys geologii Polski. Warszawa.

Mapa geologiczno-gospodarcza Polski, 1 : 50 000, ark. 941 Gliwice, PIG-MOŚZNiL, Warszawa, 1997.

Mapa geośrodowiskowa Polski (A), 1:50 000, ark. 941 Gliwice. M. Gałka, I. Brodziński, PIG i MŚ, Warszawa, 2002.

Mapa geośrodowiskowa Polski (B), 1:50 000, ark. 941 Gliwice. I. Bojakowska, M. Gałka, W. Krieger, J. Lis, A. Pasieczna, R. Strzelecki, K. Strzemińska, PIG i MŚ, Warszawa, 2003.

Mapa geośrodowiskowa Polski (II) (A), 1:50 000, ark. 941 Gliwice. R. Formowicz, B. Ptak, I. Ługiewicz-Mołas, PIG-PIB, Warszawa, 2014.

Mapa geośrodowiskowa Polski (II) (B), 1:50 000, ark. 941 Gliwice. M. Gałka, S. Wilk, PIG-PIB, Warszawa, 2014.

Mapa hydrogeologiczna Polski), 1:50 000, ark. 941 Gliwice. A. Chmura, PIG, Warszawa, 1998.

Mapa hydrograficzna 1 : 50 000, ark. 531.1 Gliwice. OPGK Poznań, 1987.

Mapa hydrograficzna 1 : 50 000, ark. M-34-62-A Gliwice. Główny Geodeta Kraju, Warszawa 2001.

Mapa sozologiczna 1:50 000, ark. M-34-50-D Bytom. Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1995.

Mapa glebowo-rolnicza Miasta Zabrze, 1:5 000.

Matuszkiewicz J.M., 2002: Zespoły leśne Polski, PWN, Warszawa.

Matuszkiewicz J.M., 2008: Potencjał natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski). IGiPZ PAN, Warszawa.

- Mikołajków J., Sadurski A., (red.), 2017: Informator PSH. Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. PIG-PIB, Warszawa.
- Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, 1:50 000, ark. 941 Gliwice. I. Brodziński, M. Gałka, S. Wilk, J. Lis, A. Pasieczna, S. Wołkowicz, R. Strzelecki, K. Strzemińska, W. Krieger, MŚ i PIG, Warszawa, 2004.
- Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski (II), 1:50 000, województwo śląskie. M. Sikorska-Maykowska (red.), PIG-PIB, Warszawa, 2014.
- Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1:50 000. Ark. Gliwice 941, J. Haisig, PIG-PIB Warszawa 2015.
- Paczyński B. (red.), 1995: Atlas hydrogeologiczny Polski, Cz. II, Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. PIG, Warszawa.
- Paszyński J., 1980: Metody sporządzania map topoklimatycznych. Prace IGiPZ PAN, Warszawa.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry zatwierdzony przez Radę Ministrów 18 października 2016 r. Warszawa 2016.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2016.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29.08.2016 r. Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice, 2016.
- Podsumowanie realizacji Programów ochrony powietrza w województwie śląskim przygotowane w ramach Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. ATMOTERM S.A., Katowice, 2017.
- Podział hydrograficzny Polski. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa 1983.
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Uchwała nr IV/57/3/2014 SWŚ, Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2014 r., poz. 6275. Katowice, 2014.
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Uchwała nr V/47/5/2017 SWŚ, Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2017 r., poz. 7339. Katowice, 2017.

- Program ochrony powietrza dla strefy śląskiej mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki w powietrzu. Uchwała nr VI/12/7/2019 SWŚ, Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2019 r., poz. 5874. Katowice, 2019.
- Przeglądowa Mapa Geologiczna, 1 : 200 000, arkusz Gliwice, ark. 941 Gliwice, 1 : 50 000.
- Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2017 roku. WIOŚ Katowice 2018.
- Regionalny program operacyjny województwa śląskiego na lata 2014-2020. Szczegółowy opis osi priorytetowych. Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice, 2015.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2018. GIOŚ RWMŚ DMŚ w Katowicach, Katowice, 2019.
- Richling A., Ostaszewska K. (red.), 2005: Geografia fizyczna Polski. WN PWN, Warszawa.
- Rojek A., Piskorek K., Białobrzaska J., 2019: Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu JCWPd w dorzeczach w latach 2018-2021 (Etap I), PIG-PIB, GIOŚ, Warszawa
- Romańczyk M., Bula R., Wrońska A., Wieland Z., Beuch Sz., 2015: Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Romańczyk M., Bula R., Wrońska A., Wieland Z., Parusel J., Sokół K., Miszta A., Beuch Sz., 2015: Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Rózkowski A., Chmura A., 1996: Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych GZW i jego obrzeżenia. PIG Warszawa, mapa 1:100 000 z komentarzem.
- Rózkowski A., Chmura A., Siemiński A., 1997: Użytkowe wody podziemne GZW i jego obrzeżenia. Prace PIG, CLIX.
- Rózkowski A., Siemiński A., 1995: Mapa ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych GZW i jego obrzeżenia. PIG Warszawa, mapa 1:100 000 z komentarzem.
- Sendek A., 1981: Analiza antropogenicznych przemian w szacie roślinnej Górnos Śląskiego Okręgu Przemysłowego. Prace Nauk. UŚ. w Katowicach, nr 457.

- Sendek A., 1984: Rośliny naczyniowe Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Opol. TPN. Wyd. III Nauk Przyr.
- Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020+”, Katowice, 2013.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze, 2011.
- Szafer Wł., Zarzycki K., 1977: Szata roślinna Polski. PWN, Warszawa.
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1:50 000, ark. 941, Gliwice, E. Żero (1960), reambulacja J. Haisig (2009).
- Trampler T., Kliczkowska A., Dmyterko E., Sierpińska A., Matuszkiewicz W., 1990: Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. PWRiL, Warszawa.
- Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Warunki ekofizjograficzne Miasta Zabrze z 2020 r.
- Zdjęcia satelitarne i dane geoprzestrzenne za www.geoportal.gov.pl.
- Żmuda S., 1973: Antropogeniczne przeobrażenia środowiska przyrodniczego konurbacji górnośląskiej. PWN, Warszawa-Kraków.

Całość została uzupełniona informacjami i wywiadami uzyskanymi w czasie obserwacji terenowych przeprowadzonych dla potrzeb prognozy.

10. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

USTAWY

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o *drogach publicznych* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1376 z późn. zm.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1372 z późn. zm.

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o *lasach* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1275 z późn. zm.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.2351.

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1326 z późn. zm.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.888 z późn. zm.

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o *gospodarce nieruchomościami* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1899.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1973 z późn. zm.

Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. – o *zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.2028.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – tekst jednolity Dz.U.2022.0.503.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.710 z późn. zm.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1098 z późn. zm.

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o *zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.2187.

Ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o *odpadach wydobywczych* – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1972.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – tekst jednolity Dz.U.2021.0.2373.

Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – tekst jednolity Dz.U.2021.0.777.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – tekst jednolity Dz.U.2021.0.1420.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach – tekst jednolity Dz.U.2021.0.779 z późn. zm.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – tekst jednolity Dz.U.2021.0.2233 z późn. zm.

ROZPORZĄDZENIA

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1643.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1065 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych – Dz.U.2002.155.1298.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – tekst jednolity Dz.U.2014.0.112.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu – Dz.U.2010.16.87.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 – tekst jednolity Dz.U.2014.0.1713.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków - Dz.U.2011.25.133 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza - Dz.U.2012.0.914.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu – tekst jednolity Dz.U.2021.0.845.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów - Dz.U.2013.0.523 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości – Dz.U.2014.0.1169.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów – Dz.U.2014.0.1408.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin – Dz.U.2014.0.1409.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla - Dz.U.2014.0.1469.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny – Dz.U.2015.0.110.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi - Dz.U.2016.0.1395.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry – Dz.U.2016.0.1938.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt - Dz.U.2016.0.2183 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Dz.U.2017.0.2294.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu ustalenia i ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy, regionów wodnych oraz zlewni – Dz.U.2017.0.2505.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych – Dz.U.2019.0.1159.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi

ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych – Dz.U.2019.0.1311.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – Dz.U.2019.0.1839.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych – Dz.U.2019.0.2148.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku – Dz.U.2019.0.2448.

Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów - Dz.U.2020.0.10.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza - Dz.U.2020.0.2221.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu - Dz.U.2020.0.2279.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych – Dz.U.2021.0.1475.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych – Dz.U.2021.0.1576.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – Dz.U.2021.0.2404.

Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze.

Uchwała Nr XLII/474/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 5 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu”.

